

Training werken met emotionele ontwikkeling; wat drijft jouw cliënt tot diens gedrag?

4 en 11 november 2024

www.fortior.info

DOCENT: Anouk van de Bovenkamp

INHOUD: Deze scholing traint professionals van de werkvloer in het primair proces in het kijken naar gedrag vanuit drijfveren ónder dat gedrag. En geeft zodoende directe handvatten voor het dagelijks werk met cliënten. Zo krijg je handvatten voor hoe je weer in verbinding komt met je cliënt.

TIJDSDUUR: een online training op 4 en 11 november 2024 van 9:30 tot 12:30. Op 20 november 2024 is er een aanvullende training over de afname van de SEO-R² die je kunt volgen als je daar nog behoefte aan hebt.

PLATFORM: de training wordt gegeven in Zoom

ACCREDITATIE: Wordt aangevraagd bij het SKJ voor jeugd- en gezinsprofessionals, Registerplein voor PDW-ers, Maatschappelijk werkers en GGZ-agogen, en NBTP

INVESTERING: 250,00 p.p. voor de basismodule en 125,00 voor de aanvullende module over de afname van de SEO-R². FORTIOR is vrijgesteld van BTW

Inleiding

Is dit ook wat jij graag voor je cliënten en jezelf wilt bereiken?

- Jouw cliënten voelen zich het merendeel van de dag prettig en ervaren een kalm brein, dat is tenslotte bij iedereen de basis voor ontwikkeling.
- Jouw cliënten vertonen minder probleemgedrag
- Je voelt je bekwaam in de omgang met de cliënt en het (her)vinden van aansluiting op de behoeften van je cliënten.

Aansluiten bij onderliggende behoeften

Herken jij een of meer van deze uitdagingen in jouw werk met cliënten?

- Je hebt de regel uitgelegd, je cliënt zegt het te begrijpen en toch houdt hij zich er niet aan.
- Jouw cliënt heeft een hele hoop vaardigheden, maar als je niet in de buurt bent, lijken deze helemaal weg te vallen...
- Je krijgt geen grip op het onrustige, claimende, auto-mutilerende (vul maar in) gedrag van je cliënt
- Jouw cliënt eist dat je de hele dag beschikbaar voor hem bent. Je vraagt je af hoe je hier mee om kunt gaan want kunt toch niet de voortdurend beschikbaar zijn? Je hebt immers ook nog andere cliënten.

In de zorg voor- en ondersteuning van mensen met een verstandelijke beperking, en tegenwoordig ook vele andere clientgroepen, is het werken vanuit emotionele ontwikkeling een basis geworden van waaruit je werkt. Het emotionele ontwikkelingsniveau zegt iets over welke behoeften er onder het gedrag liggen; wat drijft hem/haar tot het gedrag? Wat wil hij/zij jou ermee vertellen? Welke vraag ligt eronder?

Waar voorheen de focus lag op IQ en vaardigheden, staat nu meer en meer centraal welke voorwaarden er vanuit de omgeving nodig zijn om te zorgen dat iemand zich prettig voelt. Want ga maar na, wie zich prettig voelt, is in staat te laten zien wat hij kan. Dat geldt eigenlijk voor iedereen.

Want hoewel het gedrag er aan de buitenkant hetzelfde uit kan zien ("nee, doe ik niet!"), kan de onderliggende drijfveer en de behoefte heel anders zijn. Zicht krijgen hierop geeft jou dus *direct handvatten voor wat werkt* in de praktijk.

In deze training word je meegenomen in deze puzzel. Via stukjes theorie, afgewisseld met diverse oefeningen en verwerkingsopdrachten.

Kwalitatieve inschaling

Om te kunnen werken vanuit emotionele ontwikkeling is het niet altijd nodig om een uitgebreide inschaling te doen met de SEO-R². Ontwikkeling is namelijk een dynamisch proces is, waarbij de behoeften sterk in relatie staan tot de context en de mate van stress en spanning.

Bij een kwalitatieve inschaling probeer je via discussie, mentaliseren en reflectie binnen het team te achterhalen welke emotionele kernthema's en spanningsvelden zoal op de voorgrond staan bij jouw cliënt. En hoe je hierop kunt afstemmen. Als je kennis op doet van de diverse thema's die aan bod komen, ga je gedrag vanuit een ander kader bekijken en interpreteren.

Werken met emotionele ontwikkeling gaat verder dan het invullen van een schaal

Zodra je zicht hebt op die onderliggende thema's, zal als vanzelf je 'repertoire' aan reacties uitgebreid worden. Je begeleidingsstijl en de strategieën die je hanteert zullen veranderen. Met als doel de verbinding met je cliënt te behouden. In plaats van te reageren op zijn uiterlijke gedrag, ga je reageren op de onderliggende behoefte. Dat blijft een inschatting; de reactie van de cliënt geeft gauw genoeg aan of je juist zit. Zo niet, dan stel je bij.

De focus van deze training

Werken met emotionele ontwikkeling is al met al niet eenvoudig. Het zal elke zorgprofessional, ongeacht opleidingsniveau, veel tijd en oefening kosten om het duiden van behoeften onder gedrag in de vingers te krijgen. Deze training van 6 contacturen kan dan ook enkel een startpunt zijn om je daarna nog verder in het model te bekwamen. Het is vooral belangrijk dat je na de training met het model aan de slag gaat.

In deze training wordt de theorie over emotionele ontwikkeling toegespitst op de praktijk van een HBO professional (zoals begeleider, maatschappelijk werker, toegepast psycholoog). De nadruk ligt op de praktische toepassing van de theorie en vooral op de waardevolle kijk die dit kader met zich meebrengt ten voordele van de cliënten en hun begeleiders.

Extra bijeenkomst over de afname van de SEO-R²

In deze training komt de afname van de Schaal voor Emotionele Ontwikkeling- Revised² (SEO-R²) niet aan bod. Mocht je toch graag meer uitleg willen over de afname van de schaal dan kun je een aanvullen de online training volgen waarin je meer hoort over de afname van de SEO-R² en waarna je kunt oefenen met de afname.

Inhoud van de studiedag

De training wordt gegeven door psychodiagnostisch medewerker Anouk van de Bovenkamp. Nadat zij in 2017 de training volgde bij Anton Došen is zij bevlogen met het ontwikkelingsdynamisch model aan de slag gegaan. Ze heeft veel ervaring met het model voor emotionele ontwikkeling en het inschalen van emotionele ontwikkeling met de diverse instrumenten die hiervoor ontwikkeld zijn. Haar missie is nu het overbrengen van de materie naar de werkvloer: 'uiteindelijk brengt het model pas echt zijn volle potentie als door begeleiders in de dagelijkse praktijk herkend wordt welk thema centraal staat, daarop aangesloten wordt en er verbinding is tussen begeleider en cliënt.

De online basistraining bestaat uit 2 delen. In het eerste deel van de training gaat de docent in op de verschillende thema's in de emotionele ontwikkeling. In de tweede bijeenkomst wordt het model voor emotionele ontwikkeling meer uitgediept en ontdek je onder begeleiding van de docent de begeleidingsstijlen en interventies die mogelijk zouden kunnen aansluiten bij de behoefte van je cliënten. Indien gewenst kun je nog een facultatieve derde bijeenkomst volgen die gaat over de afname van de SEO-R²

Bijeenkomst 1: introductie van het model voor emotionele ontwikkeling:

- Wat is emotionele ontwikkeling? En hoe verhoudt die zich tot het cognitieve niveau en het niveau van praktische vaardigheden?
- Link tussen emoties, behoeften en gedrag
- Fasen in emotionele ontwikkeling

Bijeenkomst 2: aan de slag met emotionele ontwikkeling

- Herkennen van kernthema's in casuïstiek
- Hoe kun je jouw begeleidingsstijl afstemmen op de basale emotionele behoeften van jouw cliënten

Bijeenkomst 3: De afname van de SEO-R² (facultatief)

- Procedure rond de afname van de SEO-R²
- Oefenen met de afname van de schaal Leerdoelen:

Aan het eind van de training:

- Kun je inschatten welke emotionele kernvraag de cliënt stelt met zijn gedrag
- Kies je jouw benaderingswijze passend bij de veronderstelde emotionele kernvraag van je cliënt en stel je deze al doende bij.
- Breng je het emotioneel functioneren in beeld, waarbij duidelijk is welk thema bij jouw cliënt voornamelijk centraal staat
- Je bent in staat om het ingeschatte emotionele ontwikkelingsniveau te vertalen in begrijpelijke taal voor collega's, ouders en cliënten zelf.

Programma

Bijeenkomst 1: introductie van het model voor emotionele ontwikkeling

Ochtend	
9:30	Inleiding
9:35	Wat is emotionele ontwikkeling en het ontwikkelingsdynamisch model Start fasen in emotionele ontwikkeling; welke thema's komen voorbij
11:05	Pauze
11:15	Vervolg fasen emotionele ontwikkeling Hoe herken je welk thema centraal staat?
12:15	Vragen en discussie Vooruitblikken naar bijeenkomst 2 en bespreken verwerkingsopdracht
12:30	Afsluiting

Bijeenkomst 2: aan de slag met emotionele ontwikkeling

Ochtend	
9:30	Inleiding
9:35	Terugblikken op de vorige bijeenkomst Bespreken verwerkingsopdracht
9:50	Passende begeleidingsstijl per ontwikkelingsfase
11:05	Pauze
11:15	Kwalitatieve inschaling op basis van casuïstiek
12:15	Vragen en discussie Invullen evaluatie
12:30	Afronding

Bijeenkomst 3: De afname van de SEO-R² (facultatief)

Ochtend	
09:30	introductie
09:35	Vragen n.a.v. de vorige bijeenkomst
09:50	De afname van de SEO-R ² Verschillende instrumenten voor het inschatten van emotionele ontwikkeling
11:05	Pauze
11:15	Oefenen met het afnemen van de SEO-R ²
12:15	Vragen en discussie Invullen evaluatie
12:30	Afroning

Cliëntgroep

Het ontwikkelingsdynamisch model heeft als grondslag de doelgroep kinderen, jongeren, volwassenen met een lichte, matige of ernstige (meervoudig) verstandelijke beperking. Maar het werken met emotionele ontwikkeling staat los van cognitief niveau of leeftijd en is van daaruit ook zeer toepasbaar gebleken bij andere doelgroepen, denk aan; jeugdzorg, forensische zorg, geestelijke gezondheidszorg, onderwijs.

Doelgroep

De studiedag is bedoeld voor HBO geschoolde professionals werkzaam in de verstandelijk gehandicaptenzorg, speciaal onderwijs of GGZ, zoals begeleiders, maatschappelijk werkers, GGZ-agogen, coaches, leerkrachten, psychodiagnostisch medewerkers en pedagogisch medewerkers die met het model voor emotionele ontwikkeling willen gaan werken.

Staat jouw beroep hier niet bij, maar heb je wel interesse; stuur even een mail met je motivatie en toepassingsdoel.

Docent

Anouk van de Bovenkamp is in 2010 afgestudeerd bij Saxion Deventer als PDW. Sinds 2017 werkt ze bij Sherpa, waar ze het team gedragsdeskundigen ondersteunt in het uitvoeren en interpreteren van diagnostiek. Haar passie is de laatste jaren steeds meer gaan liggen in de beeldvorming rondom het áánknnen van cliënten. Ze heeft diverse scholingen gedaan, o.a. bij Anton Došen zelf en heeft veel ervaring met de afname, interpretatie en advisering van de Schaal voor Emotionele Ontwikkeling. Ze blijft verrast over hoeveel inzichten elke afname telkens weer oplevert, door met elkaar op zoek te gaan naar de vraag en met name de behoefte ónder de oppervlakte, onder het gedrag. Het blijkt vaak de sleutel tot vermindering van 'probleem'gedrag. Ze ziet het als haar missie om hier zoveel mogelijk aandacht voor te vragen en kennis over te delen. Binnen Sherpa geeft ze sinds 2021 scholing aan begeleiders in opleiding en aan teams over het herkennen van de verschillende ontwikkelfases in de dagelijkse praktijk en over hoe dit in te zetten is in het handelen van professionals richting de cliënt.

Vorbereiding en studiebelasting

Studiebelasting van de basismodule naar verwachting 16 uur:

- Contacturen: 6 uur
- Doorlezen literatuur: 6 uur
- Maken van een verwerkingsopdracht: 4 uur

Verplichte literatuur (wordt vooraf naar per mail naar je toegestuurd)

- Došen, A. (2017). Neurobiologische aspecten van emotionele ontwikkeling. In J. de Bruin, J. Vonk, A. van den Broek & B. Twint (Red.), *Handboek emotionele ontwikkeling & verstandelijke beperking*. Amsterdam: Boom
- Morisse, F., Roskam, S., Neve, De, L., Došen, A. (2017). SEO-R2: een instrument voor assessment. In J. de Bruin, J. Vonk, A. van den Broek & B. Twint (Red.), *Handboek emotionele ontwikkeling & verstandelijke beperking*. Amsterdam: Boom
- Vonk, J. (2021). *Emotionele ontwikkeling: Over basisbehoefte en draagkracht, kwetsbaarheid en plezier*. Den Haag: Acco, pagina. 147-158
- De Neve, S. (2018) *De juiste vraag. Van inschatten van emotionele ontwikkeling naar ondersteuning van mensen met een (verstandelijke) beperking*. SENS-EO
- Zaal, S., Boerhave, M. (2022). *Emotionele Ontwikkeling. Beschrijving fasen en bijbehorende begeleidingsstijl*. Cordaan

Aanbevolen literatuur die je zelf kunt aanschaffen

Morisse, F., & Došen, A. (red.). (2017). *SEO-R². Schaal voor Emotionele Ontwikkeling – Revised²*. Antwerpen-Apeldoorn. Garant nv. ISBN: 9789044133677

Opdracht tussen de twee bijeenkomsten door:

- Fasen herkennen bij een van je eigen cliënten

Accreditatie

Accreditatie wordt aangevraagd bij:

- SKJ voor jeugd- en gezinsprofessionals
- Kwaliteitsregister V&V en Register zorgprofessionals
- De Nederlandse Beroepsvereniging voor Toegepaste Psychologie (NBTP)

Kijk voor de actuele status van de accreditaties op de website www.fortio.info/werken-met-emotionele-ontwikkeling

Accreditatie zal niet worden aangevraagd bij NIP K&J / NVO OG

Staat de accreditatie die jij nodig hebt er niet bij?

Wil je overleggen over het aanvragen van accreditatie? Stuur dan een mail naar inschrijvingen@fortior.info. Je kunt ervan uitgaan dat accreditatie worden aangevraagd als je expliciet een bevestiging hebt ontvangen.

Certificaat

Je ontvangt ontvangen achteraf een online certificaat als bewijs van deelname per e-mail.

Ga voor meer informatie en inschrijven naar www.fortior.info/werken-met-emotionele-ontwikkeling of scan de QR code hieronder

